

عنوان مقاله:

«عرفان، حماسه و دوگانگی ها»

محل انتشار:

فصلنامه عرفان اسلامی، دوره 8، شماره 32 (سال: 1391)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسندگان:

نسرین مهدیخانی - دانشگاه آزاد اسلامی، واحد زنجان، کارشناسی ارشد ادبیات فارسی، زنجان، ایران

سعید اکبری پایبندی - دانشگاه آزاد اسلامی، واحد زنجان، کارشناسی ارشد ادبیات فارسی، زنجان، ایران

خلاصه مقاله:

اگرچه در بسیاری از بخش بندی ها، میان عرفان و حماسه، جدایی های ریشه ای وجود دارد، همسانی های زیادی نیز در میانشان می توان یافت با چشم اندازی ژرف در رزمنامه ها، به این دستاورد می رسیم که زمینه های عرفانی، در باورها و آیین های باستانی ریشه دوانده و ردپای عرفان در نوشته های حماسی، آشکارا نمودار است. از این نگاه، همه نوشته ها و داستان های رزمی، از شمار شاهنامه فردوسی، گرشاسب نامه اسدی، بهمن نامه، کوش نامه، شهریارنامه، بانوگشسب نامه، برزنامه و... گنجایش بررسی دارند. دوگانی ها اگرچه در ساخت، پایه های زیرین عرفان و حماسه را استوار ساخته اند، در ژرف ساخت، پیوستگی های اساسی با هم دارند. نیک و بد، سورسوگ، بوش و کوشش، شایست و ناشایست، تاریکی و روشنی، اهورا و اهریمن، فرشته و دیو و... هر یک، آمیختاری از دیگری است و با دنبال کردن هر یک از این ها می توان به دیگری رسید. روشن است که بدون کاربردی ساختن این شاه کلید فکری، راهیافت در اندیشه های عرفانی- حماسی ایران، آب در هاون کوبیدن و زیره به کرمان بردن است.

کلمات کلیدی:

دوگانگی، یگانگی، پیوستگی، عرفان، حماسه، رزمنامه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1311757>

